

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „GJ Magma“

2017-07-05

Nr.(28.7)-A4-19083

UAB „REDCO“

VŠĮ „Kalvų terasos“

Vilniaus miesto savivaldybės administracijai

Vilniaus apskrities priešgaisrinei gelbėjimo
valdybai

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie

Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus
departamentui

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros

ministerijos Vilniaus teritoriniam padaliniui

Kopija

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos

Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamentui

GALUTINĖ ATRANKOS IŠVADA DĖL GURELIŲ II ŽVYRO TELKINIO IŠTEKLIŲ NAUDOJIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Peržiūrima atrankos išvada

Aplinkos apsaugos agentūros (toliau – Agentūra) 2017-05-12 priimta atrankos išvada Nr. (28.7)-A4-5020 dėl Gurelių II žvyro telkinio išteklių naudojimo poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV). Planuojamai ūkinei veiklai PAV neprivalomas.

1¹. Kur, kada ir kokiose visuomenės informavimo priemonėse buvo paskelbta visuomenei apie Atsakingos institucijos priimtą atrankos išvadą, kuri persvarstoma.

Agentūra savo internetinėje svetainėje 2017-05-12 paskelbė informaciją apie priimtą atrankos išvadą dėl Gurelių II žvyro telkinio išteklių naudojimo poveikio aplinkai vertinimo. Planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV) užsakovas, PAV dokumentų rengėjas paskelbė: respublikinėje spaudoje – 201-05-16 laikraštyje „Lietuvos žinios“, 2017-05-20 laikraštyje „Lietuvos rytas“, 2017-05-16 Vilniaus miesto savivaldybės ir 2017-05-15 Vilniaus miesto savivaldybės Panerių seniūnijos skelbimų lentose.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas

UAB „REDCO“, Svajonės g. 40-8, Klaipėda, LT-94101, įmonės kodas 300114494, tel. (8-46) 341 915, faks. (8-46) 341 916, elektroninis paštas: info@nts.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas

Gurelių II žvyro telkinio išteklių naudojimas.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Vilniaus m. sav., Panerių sen., Gurelių k.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) – Gurelių II žvyro telkinio išteklių naudojimas. Pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedą, PŪV turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, kadangi atitinka rūšių sąrašo 2.3. punktą „Kitų naudingųjų iškasenų kasyba ar akmens skaldymas (kai kasybos plotas – mažiau kaip 25 ha, bet daugiau kaip 0,5 ha)“.

Planuojamas naudoti telkinys patenka į užsakovui ir kitam juridiniam asmeniui, suinteresuotam naudingųjų iškasenų gavyba, priklausančius žemės ūkio paskirties žemės sklypus (kadastro Nr.

0101/0165:23 ir Nr. 0101/0165:643). Gavus Lietuvos geologijos tarnybos leidimą telkinio naudojimui, žemės sklypų pagrindinė naudojimo paskirtis naudojimo planu kasybos laikotarpiui bus keičiama į kitą, numatant naudojimo būdą – naudingųjų iškasenų teritorijos. Baigus naudingųjų iškasenų gavybą (3 – 4 metų laikotarpyje), karjeras bus rekultivuojamas į gyvenamąsias teritorijas.

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrajame plane, galiojusiame iki 2015 metų, pagrindiniame brėžinyje atspindėtas tik seniau eksploatuotas Gurelių telkinio plotas, kuris šiuo metu yra rekultivuotas. Naujas 2017 metais detaliai išžvalgytas Gurelių II žvyro telkinys yra greta išekspluatuoto ploto. Bendrajame plane visas telkinio plotas yra nurodytas kaip vidutinio užstatymo intensyvumo gyvenamoji teritorija. Baigus naudingųjų išteklių gavybą telkinyje, buvusio karjero vietoje numatoma formuoti gyvenamąsias teritorijas, o žemės sklypų pagrindinė naudojimo paskirtis bus keičiama tik kasybos laikotarpiui. Šiuo metu, remiantis Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. balandžio 28 d. įsakymu Nr.30-991 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo pradžios“ yra rengiamas Vilniaus miesto savivaldybės bendrojo plano pakeitimas. Vienas iš Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo uždavinių yra „2.3. numatyti racionalaus žemės gelmių išteklių, žemės ūkio naudmenų, miškų, kitų gamtos išteklių išsaugojimo ir naudojimo, gamtinio karkaso ir ekologiškai pagrįstos žemės naudojimo teritorinės struktūros formavimo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo priemonės“. Gavus leidimą telkinio išteklių naudojimui, užsakovas kreipsis į planavimo organizatorių įtraukti 2017 metais detaliai išžvalgytą telkinį į keičiamą Vilniaus miesto savivaldybės bendrąjį planą. Visi ištekliai, esant planuojamoms metinėms gavybos apimtims 100 tūkst. m³ nagrinėjamame plote, bus iškasti apytiksliai per 3 – 4 metus (kartu vertinant karjero rekultivacijos procesą).

Telkinys yra išsidėstęs mažai urbanizuotoje vietovėje. Artimiausia sodyba nuo planuojamo naudoti ploto yra nutolusi 175 m į pietvakarius. Kitos sodybos esančios už geležinkelio linijos piečiau telkinio, nutolusios dar didesniais atstumais. Šiauriau planuojamo naudoti telkinio, žemės sklype, kurio kadastro Nr. 0101/0165:706, pradėtos formuoti gyvenamosios teritorijos. Planavimo organizatorius šiame žemės sklype formuojantis gyvenamąsias teritorijas yra informuotas apie PŪV telkinyje. Kiti suformuoti gyvenamosios paskirties žemės sklypai yra nutolę 100 m (žemės sklypas kadastro Nr. 0101/0165:1654) ir didesniais atstumais. Artimiausiose planuojamose gyvenamosiose teritorijose prasidėjus gyvenamųjų namų statybai iki planuojamos ūkinės veiklos pradžios, link artimiausių gyvenamųjų teritorijų bus pastatyta triukšmo mažinimo sienelė.

Birių naudingųjų iškasenų kasybai, kada gavybos apimtys siekia 100 tūkst. m³/metus, dažnai naudojamas ekskavacijos būdas, o gruntai pervežami automobiliais. Kasybą karjere planuojama vykdyti visus metus, kadangi beveik visas naudingasis klodas yra sausas. Telkinys bus eksploatuojamas taikant vienbortę transportinę darbų sistemą su lygiagrečiu darbų fronto pasislinkimu. Naudingasis klodas bus kasamas 1 – 3 gavybos pakopomis, kadangi naudingąjo klodo storis svyruoja tarp 2 – 12,8 m. Tiksliau gavybos pakopų skaičius bus žinomas parengus telkinio naudojimo planą.

Prieš pradėdant nuodangos ir gavybos darbus telkinyje, už suformuoto pravažiavimo tarp žemės sklypų, 5 m nuo išorinės žemės sklypo ribos į vidinę pusę, link artimiausių planuojamų gyvenamųjų teritorijų bus pastatyta triukšmo mažinimo sienelė. Neigiamo triukšmo poveikio sumažinimui, 5 m nuo telkinio pakraščio į vidinę pusę, link artimiausių planuojamųjų gyvenamųjų teritorijų, bus pastatyta 3 m aukščio ir 300 m ilgio akustinė sienelė. Pastačius akustinę sienelę seks nuodangos ir kiti kasybos darbai. Akustinė sienelė palei planuojamo karjero pakraštį bus įrengiama tik tuo atveju, jei iki karjero veiklos pradžios bus pradėti statyti gyvenamieji pastatai. Priešingu atveju, nesant gyvenamosioms sodyboms, akustinė sienelė visiškai nėra reikalinga ir nebus įrengiama. Tokiu atveju, pakraščio juostoje bus formuojami dirvožemio pylimai. Dirvožemis bus nuimamas buldozeriu ir sustumiamas į pylimus karjero pakraščiuose. Telkinio pakraščiuose sustumtų dirvožemio pylimų aukštis sieks iki 3 m, pagrindo plotis iki 11-12 m. Iš centrinėje dalyje sustumtų pylimų, dirvožemis bus kasamas ekskavatoriumi ir kraunamas į sunkvežimius, kurie perveš jį į pakraščius (vidutinės metinės dirvožemio nuėmimo apimtys skaičiavimuose priimamos apie 6600 m³).

Nuėmus dirvožemio sluoksnį bus nukasami likę dangos gruntai (priemolis, priesmėlis), kurių vidutinis storis skaičiavimuose priimamas 0,4 m (metinės dangos gruntų nuėmimo apimtyje skaičiavimams priimamos apie 8000 m³). Šiuos dangos gruntus taip pat planuojama sandėliuoti karjero pakraščiuose arba laikinuose pylimuose karjero viduje, vėliau juos panaudojant rekultivuojant karjerą. Likusių dangos gruntų nuėmimui pagrindė bus naudojamas tas pats ekskavatorius ir juos pervežantys sunkvežimiai. Visų nuodangos gruntų pylimų vietos bus tiksliai žinomos parengus telkinio naudojimo planą.

Nuėmus dangos sluoksnį, visas sausas naudingasis klodas bus kasamas krautuvu ir iš karto pilamas į mobilią sijojimo mašiną išrūšiuojimui. Lokaliai pasitaikantis apvandenintas klodas bus kasamas ekskavatoriumi, o iškasta žaliava dar papildomai pilama į pylimus nusausėjimui ir tik po išrūšiuojama. Išrūšiuota produkcija krautuvu bus pakraunama į sunkvežimius ir išvežama vartotojams. Planuojamą 100 tūkst. m³ produkcijos kiekį bus galima išvežti 5 didelės keliamosios galios sunkvežimiais, kurie turės vidutiniškai padaryti 39 reusus per pamainą. Kasybos metu bus naudojamas tik tai kuras dyzeliniams vidaus degimo varikliams.

Planuojama kasti natūralų gamtinį žvyrą, kuris bus išsijojamas į keletą skirtingų frakcijų mobilioje sijojimo mašinoje. Išsijotas žvyras ir žvirgždingas smėlis bus pagrindinė įmonės produkcija. Per metus planuojama iškasti apie 100 tūkst. m³ žvyro išteklių. Mineralinės naudingosios iškasenos nėra atsiniaujančios.

Kasant žvyrą pramoninių nuotekų ir vandens teršalų nesusidaro. Biologiniai darbininkų teršalai iš lauko tipo biotualetų bus perduodami utilizavimui Vilniaus mieste atliekas tvarkančiai įmonei ir nepasklis į aplinką. Visi planuojamame eksploatuoti telkinyje dirbsiantys taršos šaltiniai bus mobilūs, kurie neturės reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai. Kitokio poveikio (vibracija, šviesa, šiluma, elektromagnetinė spinduliuotė ir pan.) žvyro gavybos bei perdirbimo procesas neturi aplinkai.

Papildomi triukšmo sklaidos barjerai link artimiausių faktinių gyvenamųjų teritorijų esančių į pietus nuo karjero, bus miško juosta bei aukštai pakeltas geležinkelio pylimas. Visi išvardinti barjerai ribos ne tik triukšmo skaidą bet ir vizualinę taršą asmenims, kuriems karjeras yra nepatrauklus objektas. Atlikus triukšmo skaičiavimus išvežant produkciją iš telkinio gauname, kad artimiausiose gyvenamosiose teritorijose, kuriuose nėra gyvenamųjų namų, pravažiuojantis sunkvežimis skleis iki 61,41 dB(A) ir neviršys 65 dB(A) lygio leidžiamo HN 33:2011 judant transporto priemonėms keliais. Iš karjero išvažiuosiančio sunkiojo transporto srautas nebus nuolatinis, o apskaičiuotas triukšmo lygis truks tik trumpą laiko tarpą. Vertinant bendrą ekspozicijos laiką per visą darbo dienos trukmę nuo išvežimo kelio gautume, kad maksimalus skleidžiamas triukšmo lygis ties gyvenama aplinka išsilaikys vos kelias minutes. Be to, lėtai judančių sunkvežimių keliamas triukšmas yra bent 10 – 20 dB(A) mažesnis nei realiai apskaičiuotas.

Atlikti triukšmo sklaidos skaičiavimai pagal standartą LST ISO 9613-2:2004 en rodo, kad planuojamame karjere skleidžiamas triukšmas įgyvendinus jo mažinimo priemones, jeigu atsirastų naujos sodybos neviršys ribų nustatytų higienos normoje. Užsakovas įsipareigoja, kaip kompensacinę priemonę triukšmo mažinimui, iki pradėdant vykdyti nuodangos darbus pastatyti triukšmo mažinimo sienes, jeigu artimiausiose planuojamose gyvenamosiose teritorijose atsirastų gyvenamieji pastatai. Atlikti standartu numatyti skaičiavimai, netgi prie pačių nepalankiausių sąlygų rodo neaukštą triukšmo lygį, nepavojingą gyventojų sveikatai. Šie skaičiavimai atlikti pagal patį blogiausią scenarijų, kai mechanizmai visą laiką dirba arčiausiai gyvenamosios aplinkos, nors realiai mechanizmai šalia jos dirbs tik labai trumpą laiko tarpą nuimant dangos gruntus. Artimiausių sodybų gyventojai girdės karjere dirbančius kasybos mechanizmus, tačiau pasiekiantis triukšmo lygis neturės neigiamos įtakos jų sveikatai. Triukšmo sklaidos skaičiavimai nesant papildomiems barjerams taip pat rodo, kad nuo karjero skleidžiamas triukšmas neviršys leistinų lygių nustatytų HN 33:2011 toliau esančiose sodybose. Ši „Vilniaus planas“ sumodeliavo oro taršos sklaidą naudojant ADMS-Urban (Jungtinė Karalystė) programinį paketą pagal UAB „GJ Magma“ pateiktus skaičiavimų duomenis, įvertinus fonines oro taršos koncentracijas. Gauti modeliavimo rezultatai parodė, kad praktiškai jau ties karjero riba oro taršos koncentracijos tampa artimos foninėms koncentracijoms būdingoms kaimiškoms vietovėms. Palei karjero pakraštį bus sustumtas 3 m aukščio dirvožemio pylimas arba pastatyta akustinė sienelė gyvenamųjų namų statybos pradžios atveju, kurie dalinai stabdys vėjo greitį. Karjeras bus gilus, todėl vėjo greitis ges tokioje duobėje. Vien pirmaisiais gavybos metais

karjeras dirbs 5 – 6 m gylio duobėje (0,7 m vidutinis nuodangos pakopos aukštis + 5 m gavybos pakopa). Taigi bendras vėjo slopinimo barjeras sudarys mažiausiai bent 8 – 9 m. Tačiau bet kuriuo atveju dulkėtumui sukelti reikia didelio dalelių kiekio, o jų karjere, kaip anksčiau minėta, nėra daug. Be to, jos yra prisišliejusios prie stambesnių frakcijų.

Pateikti faktai rodo, kad tikimybė kilti karjere smėlio audroms yra labai nedidelė. Esant tokioms gamtinėms aplinkybėms dėl karjero veiklos ribinės aplinkos oro užterštumo normos kietosiomis dalelėmis nebus pasiekiamos. Kietųjų dalelių lokalizavimui yra numatyta eilė sumažinimo priemonių. Įmonė eksploatuojanti karjerą nuolatos prižiūrės išvežimo kelio atkarpą iki rajoninio kelio ir užtikrins gerą jos būklę. Sausuoju metų laikotarpiu, užsakovas yra pasirengęs reguliariai laistyti išvežimo kelio atkarpą iki plento. Tai leis sumažinti kylantį dulkėtumą nuo žvyrkelio dangos iki 90 procentų. Taip pat dulkėtumo mažinimui bus laistomi ir karjero vidaus keliai. Be to, sunkvežimiai išvažiuosiantys iš karjero judės nedideliu greičiu (apie 30/40 km/h). Palei visą išvežimo kelio atkarpą iki plento nėra nei vienos gyvenamosios sodybos, o artimiausios suplanuotos gyvenamosios teritorijos, kuriose nėra nei vieno gyvenamojo namo, nutolusios 35 m ir didesniais atstumais. Sunkvežimių, išvežančių produkciją iš karjero, kėbulai papildomo dulkėtumo išvengimui bus dengiami tentais. Greta planuojamo karjero nėra jokių kitų pramoninių objektų. Už 660 m į šiaurės vakarus yra nutolusi UAB „Amalva“ gamykla. Artimiausia saugoma teritorija yra Naujojo Lentvario botaninis draustinis, esantis 1650 m į šiaurės vakarus. Kiek toliau, už 1,7 km į šiaurės rytus yra nutolęs Vokės hidrografinis draustinis. Kitos saugomos teritorijos nutolusios didesniais atstumais. Vykdoma veikla neturės jokio tiesioginio poveikio artimiausioms saugomoms teritorijoms. Pagal Saugomų rūšių informacinės sistemos duomenis nagrinėjamame plote ir jo apylinkėse taip pat nėra fiksuota jokių saugomų rūšių buvimo faktų.

Planuojamas naudoti plotas didžiąja dalimi yra apleistas žemės ūkio laukas, palengva apaugantis savaiminio užsisėjimo medžiais ir krūmais. Planuojamo naudoti telkinio pietvakariniame pakraštyje 0,2 ha plote auga miškas, kuriame dominuoja pusamžės drebulės. Telkinyje augantis miškas yra priskirtas II B miškų grupei – Miesto rekreaciniai miškai. Šis miškas vykdant planuojamą ūkinę veiklą nebus kertamas, o jo vietoje jokia naudingųjų iškasenų gavyba nebus vykdoma, kadangi pagal miškų įstatymų nuostatas II grupės miškuose yra draudžiama formuoti naudingųjų iškasenų teritorijas (keičiant žemės sklypo pagrindinę paskirtį bus numatyti miško naudojimo apribojimai). Pagal Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius, kurie baigė galioti 2015 metais, telkinio pietinė dalis rodoma kaip vidutinio ir žemo rekreacinio potencialo želdynų teritorija. Visi medžiai ir krūmai savaimingai išsiję telkinio teritorijoje, prieš pradėdami ūkinę veiklą bus pašalinti vadovaujantis Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 11 d. sprendimu Nr. 1-446 patvirtintų Vilniaus miesto savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių nustatyta tvarka.

Žvyro eksploatavimas šioje vietoje neturės jokios tiesioginės neigiamos įtakos aplinkiniams vandens telkiniams, upėms, artimiausių sodybų šuliniams, gręžiniams ar artimiausioms vandenvietėms. Kasybos metu vandens lygis karjere nebus dirbtinai žeminamas ar kitaip keičiamas. Naudingųjų iškasenų gavyba ir kitokie darbai nebus vykdomi paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostoje ir zonoje. Artimiausių sodybų šuliniuose vandens lygio svyravimų nebus dėl gerų žvyro filtracinių savybių.

Veiklos vykdymo metu pasirodžius, kad poveikis yra didesnis nei numatytas poveikio aplinkai dokumentacijoje, veiklos vykdytojas įsipareigoja taikyti papildomas kompensacines ir neigiamą įtaką mažinančias priemones.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

Vertinamas plotas nepatenka į saugomas teritorijas. Artimiausia „Natura 2000“ teritorija svarbi buveinių apsaugai yra Neries upė arčiausiai pratekanti už 4 km į šiaurę. Artimiausia „Natura 2000“ teritorija svarbi paukščių apsaugai yra Baltosios Vokės šlapžemės, nutolusios 13,4 km į pietus, pietryčius. Kitos saugomos teritorijos nutolusios didesniais atstumais, todėl PŪV poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymas – netikslingas.

6. Kas ir dėl kokių priežasčių pateikė motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą

Persvarstymas įvyko 2017 m. birželio 27 d. 10.00 val. Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Vilniaus skyriuje (A. Juozapavičiaus g. 9).

Visuomenės atstovai – VŠĮ „Kalvų terasos“ (toliau – Suinteresuota visuomenė) 2017-06-05 raštu kreipėsi į Aplinkos apsaugos agentūrą (toliau – Agentūra), prašydama persvarstyti PAV atrankos išvadą, kadangi Suinteresuotos visuomenės nuomone nėra pateikta informacija apie planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV) atitiktį Vilniaus miesto bendrajam planui, pateikta klaidinga informacija apie artimiausią gyvenamąją aplinką, trūksta informacijos apie triukšmo mažinimo priemones. Suinteresuotos visuomenės nuomone PŪV darbo laikas turėtų būti koreguojamas atsižvelgiant į jos pageidavimus. Taip pat ji prašo pateikti triukšmo sklaidos matavimo rezultatus, pagrįsti triukšmo slopinimo barjerų efektyvumą bei papildyti informaciją apie PŪV atitiktį Lietuvos Respublikos įstatymų reikalavimams.

7. Poveikio aplinkai vertinimo dalyviai, kurie dalyvavo peržiūrint atrankos išvadą

Susirinkime dalyvavo PAV dokumentų rengėjai, Agentūros bei Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus departamento (toliau – Vilniaus departamento), Vilniaus miesto savivaldybės atstovė. Kultūros paveldo departamento Vilniaus skyriaus, Vilniaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos, bei visuomenės atstovai į persvarstymą neatvyko. Vilniaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdyba 2017-06-20 raštu Nr. 3-26-1117(10.1-26E) informavo, kad pritaria PAV atrankos išvadai ir persvarstyme nedalyvaus. Kiti PAV subjektai savo išvados iki 2017-06-27, kaip buvo prašyta Agentūros 2017-06-14 rašte Nr. (28.7)-A4-6198 nepateikė. Persvarstymo metu PAV atrankos dokumentų rengėjas, atsakė į Suinteresuotos visuomenės klausimus.

Persvarstymo metu Suinteresuota visuomenė, PAV dokumentų rengėjai ir PŪV organizatorius susitarė dėl šių neigiama poveikį aplinkai mažinančių priemonių: technologiškai kasybą projektuoti, kasant nuo šiaurinės sklypo pusės į pietinę pusę; produkcijos išvežimo iš karjero, išteklių naudojimo specialiųjų planų nerengti VŠĮ „Kalvų terasos“ dalininkų (narių) teritorijoje, Kaimynų gatve ir faktiškai ja nesinaudoti arba gauti derinimą iš UAB „Resero LT“; karjero eksploatacijos metu griežtai laikytis visų apsaugos priemonių reikalingų triukšmui ir oro užterštumui mažinti (tokių kaip apsauginė akustinė sienutė gyvenamųjų sodybų statybos pradžios atveju ir augalinio sluoksnio pylimo visu perimetru); projekte numatyti, jog teritorija bus rekultivuojama į gyvenamąją teritoriją; sklypo rekultivacija šiaurinėje dalyje, kuri ribojasi su VŠĮ „Kalvų terasos“ dalininkų (savininkų) teritorija, atlikti per du metus nuo eksploatacijos pradžios, per du metus rekultivuojama Teritorija turi apimti apie 100 m. nuo šiaurinės karjero ribos į pietus; karjero darbo laikas nuo 7 iki 17 val. darbo dienomis; VŠĮ „Kalvų terasos“ bendruomenei suteikia teisę prieiti bei naudotis vandens telkiniu bei rekreacine zona šalia vandens telkinio, kurie bus suprojektuoti ir įrengti rekultivavus Gurelių II žvyro karjerą.

Suinteresuota visuomenė, Vilniaus departamento ir Vilniaus miesto savivaldybės atstovai atsižvelgdami į PAV rengėjo pateiktą papildomą informaciją ir planuojamas taikyti neigiamą poveikį aplinkai mažinančias priemones pasisakė už neprivalomą PŪV PAV.

8. Pastabos ir pasiūlymai

8.1. Apie priimtą galutinę atrankos išvadą užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas, gavęs atrankos išvadą, per 10 darbo dienų turi pranešti visuomenei, paskelbdamas visuomenei informaciją vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

8.2. Užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas turi raštu informuoti atsakingą instituciją (Aplinkos apsaugos agentūrą) apie pranešimo paskelbimą minėtame tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridėdamas laikraščius, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės ir seniūnijos, kurių teritorijas apima planuojama ūkinė veikla, su savivaldybės ir seniūnijos informacine žyma apie gavimo faktą ir datą.

8.3. PŪV organizatorius privalo laikytis visų aktualių vykdomą veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir atitinkamai peržiūrėti ir keisti veiklos rodiklius, keičiantis teisiniam reguliavimui. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankos išvadai priimti pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones.

8.4. Veiklos vykdytojas privalės vykdyti savo numatytas pasekmių aplinkai mažinimo priemones t. y. technologiškai kasybą projektuoti, kasant nuo šiaurinės sklypo pusės į pietinę pusę; produkcijos išvežimo iš karjero, išteklių naudojimo specialiujų planų nerengti VŠĮ „Kalvų terasos“ dalininkų (narių) teritorijoje, Kaimynų gatve ir faktiškai ja nesinaudoti arba gauti derinimą iš UAB „Resero LT“; karjero eksploatacijos metu griežtai laikytis visų apsaugos priemonių reikalingų triukšmui ir oro užterštumui mažinti (tokių kaip apsauginė akustinė sienutė gyvenamųjų sodybų statybos pradžios atveju ir augalinio sluoksnio pylimo visu perimetru); projekte numatyti, jog teritorija bus rekultivuojama į gyvenamąją teritoriją; sklypo rekultivacija šiaurinėje dalyje, kuri ribojasi su VŠĮ „Kalvų terasos“ dalininkų (savininkų) teritorija, atlikti per du metus nuo eksploatacijos pradžios, per du metus rekultivuojama Teritorija turi apimti apie 100 m. nuo šiaurinės karjero ribos į pietus. Visą telkinio plotą išekspluatuoti per 4 metus nuo darbų pradžios; karjero darbo laikas nuo 7 iki 17 val. darbo dienomis; VŠĮ „Kalvų terasos“ bendruomenei suteikia teisę prieiti bei naudotis vandens telkiniu bei rekreacine zona šalia vandens telkinio, kurie bus suprojektuoti ir įrengti rekultivavus Gurelių II žvyro karjerą.

8.5. PŪV galima, tik tada, jeigu ji atitiks Vilniaus miesto bendrojo plano sprendinius.

9. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant galutinę atrankos išvadą

9.1. PŪV vieta nepatenka į saugomas teritorijas. Artimiausia saugoma teritorija yra Naujojo Lentvario botaninis draustinis, esantis 1650 m į šiaurės vakarus, už 1,7 km į šiaurės rytus yra nutolęs Vokės hidrografinis draustinis. Artimiausia Natura 2000 saugoma teritorija svarbi buveinių apsaugai yra Neries upė arčiausiai pratekanti už 4 km į šiaurę. Artimiausia Natura 2000 teritorija svarbi paukščių apsaugai yra Baltosios Vokės šlapžemės, nutolusios 13,4 km į pietus, pietryčius, todėl PŪV neigiamo poveikio saugomoms teritorijoms neturės. Pagal Saugomų rūšių informacinės sistemos duomenis nagrinėjamame plote ir jo apylinkėse taip pat nėra fiksuota jokių saugomų rūšių buvimo faktų. Telkinio teritorijoje esantis didžiųjų dalimi apleistas žemės ūkio laukas.

9.2. Įgyvendinus triukšmo mažinimo priemones (telkinyje pastačius akustinę sienelę artimiausiose planuojamose gyvenamosiose teritorijose prasidėjus gyvenamųjų namų statybai) triukšmo ribiniai dydžiai neviršys 55 dB(A) normos nustatytos HN 33:2011.

9.3. Oro taršai kietosiomis dalelėmis, išmetamosiomis dujomis iš mobilių taršos šaltinių bei triukšmo taršos mažinimui numatomos priemonės: šiuolaikinių saugių ir našių mechanizmų naudojimas, produkcijos vežimo metu automobilių kėbulus dengiančių tentų naudojimas, sausuoju metų laiku karjero vidaus ir produkcijos išvežimo kelių laistymas, dirvožemio pylimo iki 3 m aukščio sustūmimas. Gauti modeliavimo rezultatai parodė, kad PŪV metu praktiškai jau ties karjero riba oro taršos koncentracijos tampa artimos foninėms koncentracijoms būdingoms kaimiškoms vietovėms.

9.4. Neigiamas poveikis kraštovaizdžiui bus tik karjero kasybos metu (3 – 4 metų laikotarpyje), vėliau išekspluatuotas karjeras bus rekultivuotas į gyvenamąsias teritorijas.

9.5. Derlingas dirvožemio sluoksnis bus išsaugotas ir panaudojamas teritorijos tvarkymui.

9.6. Eksploatuojant telkinį gamybinių atliekų nesudarys.

9.7. Planuojamas eksploatuoti plotas didžiųjų dalimi yra apleistas žemės ūkio laukas, palengva apaugantis savaiminio užsisėjimo medžiais ir krūmais. Planuojamo naudoti telkinio pietvakariniame pakraštyje 0,2 ha plote auga miškas, kuriame dominuoja pusamžės drebulės. Telkinyje augantis miškas yra priskirtas II B miškų grupei – Miesto rekreaciniai miškai. Šis miškas vykdamas planuojamą ūkinę veiklą nebus kertamas, o jo vietoje jokia naudingųjų iškasenų gavyba nebus vykdoma.

9.8. Darbai karjere bus vykdomi tik darbo dienomis nuo 7 iki 17 val.

9.9. Nukalus dangą ir sausą naudingąjį sluoksnį aeracijos zonos storis iš esmės sumažės, todėl į gruntinio vandens horizontą pateks žymiai daugiau atmosferinių kritulių. Infiltracinė mityba gali padidėti nuo 1-3 l/s km² iki 5-7 l/s km². Ši kelis kartus padidėjusi gruntinio vandens infiltracinė mityba pilnai kompensuos padidėjusį išgaravimą. Lietuva yra drėgmės pertekliaus zonoje, todėl kritulių kiekis viršija garavimo nuostolius. To pasekoje, iškastoje duobėje gruntinio srauto maitinimas atmosferiniais krituliais pagerės, todėl karjeras neturės neigiamos įtakos atokiau tekančių upelių ar telkšančių ežerų vandens lygiui.

9.10. Suinteresuota visuomenė, Vilniaus departamento ir Vilniaus miesto savivaldybės atstovai atsižvelgdami į PAV rengėjo pateiktą papildomą informaciją ir planuojamas taikyti neigiamą poveikį aplinkai mažinančias priemones pasisakė už neprivalomą PŪV PAV. Vilniaus apskrities

priešgaisrinės gelbėjimo valdyba 2017-06-20 raštu Nr. 3-26-1117(10.1-26E) informavo, kad pritaria PAV atrankos išvadai, Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus skyrius nepateikė prieštaravimų dėl neprivalomo atlikti PŪV PAV.

10. Priimta galutinė atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus, įgyvendinus 8. Pastabos, pasiūlymai 8.4. p. nurodytas sąlygą bei vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 13 dalimi, priimama galutinė atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai – Gurelių II žvyro telkinio išteklių naudojimui poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos.

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktoriaus įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

Justina Černienė